

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-04-03/2013
P/13/129

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/129 Realizacja umów o udzielanie świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w latach 2011-2012 i od 1 stycznia do 31 maja 2013 r.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze

Kontroler

Zbigniew Demski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84891 z dnia 8 maja 2013 r.

Mariusz Mizerski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84892 z dnia 8 maja 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1 - 4)

Jednostka
kontrolowana

Powiatowe Centrum Zdrowia Spółka z o.o. w Drezdenku, ul. Piłsudskiego 8, 66-530 Drezdenko (PCZ)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Ryszard Hatała Prezes Powiatowego Centrum Zdrowia Spółka z o.o. w Drezdenku

(dowód: akta kontroli, str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W PCZ, poza nielicznymi przypadkami, prawidłowo realizowano umowy zawarte z Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Zielonej Górze (OW NFZ) o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej (NiŚOZ). Zasoby świadczeniodawcy, kwalifikacje personelu medycznego oraz organizacja udzielania świadczeń NiŚOZ były zgodne z postanowieniami umownymi. Prawidłowo rozliczano realizację świadczeń NiŚOZ.

Stwierdzony przez OW NFZ brak niektórych płynów infuzyjnych i do wstrzykiwań, wyeliminowany w trakcie kontroli NIK, nie spowodował negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena wiarygodności zgłoszonych warunków realizacji świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą obowiązywały dwie umowy zawarte pomiędzy OW NFZ w Zielonej Górze, a świadczeniodawcą², które zakładały realizację świadczeń

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Umowa nr 0401/0544/2011/II z dnia 10.03.2011 r. obowiązująca od 01.03.2011 r. do 30.04.2013r. oraz umowa nr 0401/0544/2013/AW/II z dnia 20.03.2013 r. obowiązująca od 01.05.2013 r. do 31.12.2015 r.

opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie NiŚOZ o łącznej wartości 1.752.575 tys. zł, na obszarze zabezpieczenia do 50 tys. osób.

(dowód: akta kontroli str. 21 – 45, 70)

Świadczeniodawca spełnił warunki ustalone w umowach z OW NFZ. W trakcie realizacji pierwszej z ww. umów, świadczeń NiŚOZ udzielało 11 lekarzy, w tym 4 lekarzy z drugim stopniem specjalizacji³. Świadczenia NiŚOZ w okresie realizacji drugiej umowy wykonywane były przez 7 lekarzy, w tym trzech lekarzy z drugim stopniem specjalizacji⁴.

Kwalifikacje lekarzy i pielęgniarek odpowiadały wymogom określonym w części II załącznika nr 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej⁵ oraz w zarządzeniach Prezesa NFZ⁶.

(dowód: akta kontroli str. 100 - 103)

1.2. Zasoby świadczeniodawcy służące realizacji NiŚOZ, tj. warunki lokalowe, wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną były zgodne z umową zawartą z OW NFZ. W skład wyposażenia wchodziły m.in. aparat EKG, podstawowy zestaw reanimacyjny, dwa telefony komórkowe oraz torba lekarska i torba pielęgniarska z wymaganym wyposażeniem w sprzęt i leki. Zapewniono również specjalistyczny środek transportu sanitarnego. PCZ udzielając świadczeń NiŚOZ nie korzystało z diagnostyki laboratoryjnej i RTG.

(dowód: akta kontroli str. 48 - 65 , 68-69, 97)

1.3. Świadczeniodawca informował świadczeniobiorców o zasadach i organizacji nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej poprzez umieszczenie informacji w miejscu udzielania świadczeń i w siedzibie świadczeniodawcy, stosownie do postanowień art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁷.

(dowód: akta kontroli str. 48 - 49)

1.4. W okresie obowiązywania umowy zawartej z OW NFZ w 2011 r. siedmiu spośród jedenastu lekarzy udzielało świadczeń NiŚOZ na podstawie umów kontraktowych, a czterech na podstawie umów zlecenia. Od 1 maja 2013 r. trzech spośród siedmiu lekarzy świadczyło usługi na podstawie umów kontraktowych, a czterech na podstawie umów zlecenia. W ambulatorium zatrudnione były dwie pielęgniarki, które w przypadku nieobecności zastępowane były przez jedną z czterech pielęgniarek dyspozytorek, zatrudnionych w Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Strzelcach Krajeńskich, w ramach umów kontraktowych.

³ Jeden w zakresie nefrologii i chorób wewnętrznych, jeden w zakresie neurochirurgii i neurotraumatologii, jeden w zakresie anestezjologii i reanimacji oraz jeden w zakresie chirurgii dziecięcej, dwóch lekarzy z pierwszym stopniem specjalizacji (jeden w zakresie położnictwa i ginekologii i jeden w zakresie chorób wewnętrznych) oraz pięciu lekarzy odbywających specjalizację w PCZ.

⁴ Jeden w zakresie nefrologii i w zakresie chorób wewnętrznych, jeden w zakresie neurochirurgii i neurotraumatologii i jeden w zakresie anestezjologii i reanimacji, jeden z pierwszym stopniem specjalizacji w zakresie położnictwa i ginekologii oraz trzech lekarzy odbywających specjalizację w PCZ.

⁵ Dz. U. Nr 139, poz. 1139 ze zm.

⁶ Zarządzenie nr 85/2010/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej, ze zm. ujętymi w zarządzeniach nr 10/2011/DSOZ z dnia 28 lutego 2011 r., nr 40/2012/DSOZ z dnia 6 lipca 2012 r., nr 47/2012/DSOZ z dnia 2 sierpnia 2012 r. i nr 82/2012/DSOZ z dnia 21 listopada 2012 r.

⁷ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

Nocną i świąteczną wyjazdową opiekę pielęgniarską na obszarze zabezpieczenia wykonywało dziesięć pielęgniarek, w tym jedna na umowę zlecenie. Pozostałych dziewięć pielęgniarek wykonywało opiekę pielęgniarską jako podwykonawcy, w ramach umów kontraktowych. Podwykonawcy udzielający świadczeń NiŚOZ byli ujęci w zał. nr 3 do umowy zawartej z OW NFZ.

(dowód: akta kontroli str. 100 - 103)

Prezes PCZ wyjaśnił, że w celu zapewnienia dobrej jakości usług nocnej i świątecznej wyjazdowej opieki pielęgniarskiej, po konsultacji z pracownikami podjął decyzję o zleceniu realizacji ww. świadczeń podwykonawcom realizującym od lat świadczenia zdrowotne na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego.

(dowód: akta kontroli str. 284 - 286)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

2. Ocena organizacji udzielania świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

Opis stanu
faktycznego

2.1. PCZ udziela świadczeń NiŚOZ na obszarze zabezpieczenia do 50 tys. osób na terenie Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego obejmującego 5 gmin, tj. Drezdenko, Dobiegniew, Stare Kurowo, Strzelce Krajeńskie i Zwierzyń. Według stanu na dzień 31 maja 2013 r. ubezpieczeniem zdrowotnym na terenie Powiatu objętych było 47.279 osób.

(dowód: akta kontroli str. 287 - 302)

2.2. Na obszarze zabezpieczenia, proporcjonalnie do wielkości obszaru zabezpieczenia utworzono jeden zespół dyżurujący, który udzielał świadczeń NiŚOZ w ambulatorium w Strzelcach Krajeńskich, według harmonogramu pracy personelu, zgodnie z wymogami określonymi w części I załącznika nr 5 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Liczba lekarzy na każdym dyżurze odpowiadała warunkom umowy, a ich specjalizacja była zgodna z grafikiem dyżurów⁸. Wśród lekarzy pełniących dyżur nie było lekarza pediatry.

(dowód: akta kontroli str. 70, 204, 205 – 239, 303)

2.3. Zlokalizowane w Strzelcach Krajeńskich miejsce udzielania świadczeń NiŚOZ (ambulatorium) znajduje się w odległości do 48 km od najdalej położonych miejscowości Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego. W porze nocnej świadczeniobiorcy mogą dotrzeć do ambulatorium korzystając z prywatnego transportu samochodowego.

W okresie od 1 marca 2011 r. do 31 maja 2013 r. PCZ udzieliło 14.656 porad lekarskich w ramach świadczeń NiŚOZ. Najwięcej, bo aż 8.514 pacjentów pochodziło z miasta Strzelce Krajeńskie, co stanowiło 58,1% wszystkich pacjentów

⁸ Jak wykazała analiza list obecności i grafiku dyżurów za okres styczeń – maj 2013 r.

oraz z terenu wiejskiego Gminy Strzelce Krajeńskie – 3.893 pacjentów, tj. 26,6% i z sąsiedniej Gminy Zwierzyn – 910 pacjentów, tj. 6,2%. Z pozostałych 3 gmin udzielono świadczeń zdrowotnych łącznie 674 pacjentom, tj. 4,6%. Ponadto 665 pacjentów pochodziło spoza obszaru zabezpieczenia.

(dowód: akta kontroli str. 250-283,306-322)

W toku kontroli NIK przeprowadzono badania ankietowe dwóch grup pacjentów, tj. osób, które korzystały ze świadczeń NiŚOZ ponieważ nie zostały przyjęte przez lekarza p.o.z. (ankietę wypełniło 40 osób) oraz osób, które skorzystały ze świadczeń NiŚOZ bez uprzedniej wizyty u lekarza p.o.z. (ankietę wypełniło 20 osób). 47 spośród 56 osób, które odpowiedziało na pytanie, tj. 83,9%, dobrze oceniło dostępność miejsca udzielania świadczeń NiŚOZ. Czas oczekiwania na wizytę lekarską wynosił do 30 minut (tak podało 90% z ww. dwudziestu ankietowanych), a w pozostałych 10% przypadków do 1 godziny. Przyczyną zgłoszenia się do lekarza było najczęściej (92,9% spośród 57 udzielonych odpowiedzi) zdarzenie nagłe. 31 ankietowanych odpowiedziało, że przybyło do miejsca udzielania świadczeń pieszo, natomiast 16, że transportem prywatnym. Na 37 pacjentów, którzy podali odległość jaką musieli pokonać, aby uzyskać świadczenie NiŚOZ: 16 wskazało do 0,5 km, 3 od 0,5 km do 1 km, 7 od 1 km do 2 km i 11 ponad 2 km.

(dowód: akta kontroli str. 104 – 203, 323-325)

2.4. Przeprowadzona przez LOW NFZ w lutym 2013 r. kontrola oferenta - wykazała uchybienia w zakresie wiarygodności zgłoszonych warunków realizacji świadczeń NiŚOZ. I tak, stwierdzono, iż w ambulatorium znajdował się jeden glukometr i testy do oznaczania poziomu cukru we krwi, podczas gdy oferta świadczeniodawcy zakładała wyposażenie miejsca udzielania świadczeń NiŚOZ w dwa glukometry.

(dowód: akta kontroli str. 89-89a)

Przeprowadzona w dniu 7 marca 2013 r. wizytacja świadczeniodawcy wykazała brak 10 roztworów infuzyjnych i do wstrzykiwań, niezgodność personelu lekarskiego udzielającego świadczeń w 2013 r. z wykazanim w załączniku do umowy (jeden z 8 lekarzy nie udzielał świadczeń w 2013 r. o czym nie poinformowano OW NFZ), oraz przypadki nie dokumentowania udzielania porad w formie telefonicznej. Sformułowane w następstwie przedmiotowej wizytacji zalecenia OW NFZ zostały przez świadczeniodawcę zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 92 – 99, 204,304-305)

Prezes PCZ wyjaśnił, iż przyczyną zaistniałej sytuacji był niedostateczny sposób kontrolowania stanu leków przez pielęgniarkę – koordynatora pracy ambulatorium. Podjęto działania w celu wyeliminowania ww. nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 284-286)

2.5. W badanym okresie do świadczeniodawcy nie wpłynęły skargi od pacjentów na sposób udzielania świadczeń NiŚOZ.

(dowód: akta kontroli str. 6)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

Opis stanu
faktycznego

3. Ocena realizacji świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

3.1. W badanym okresie średnia miesięczna liczba porad lekarskich zwiększyła się z 510 w 2011 r. do 659 w 2013 r. Natomiast, z uwagi na mniejszą liczbę zgłoszeń, zmniejszyła się średnia miesięczna liczba świadczeń pielęgniarskich, ze 153 w 2011 r. do 112 w 2013 r. Średnia miesięczna liczba porad przypadająca na jednego lekarza zwiększyła się ze 103 do 106, a na jedną pielęgniarkę zmniejszyła się z 21 do 13. Największą liczbę świadczeń lekarskich odnotowano w grudniu 2012 r. i styczniu 2013 r. (885 i 801).

Udział dzieci w wieku do 1 roku w ogólnej liczbie pacjentów w analizowanych 11 miesiącach⁹ zawierał się w przedziale od 4% do 8% w miesiącu, a w wieku do 3 lat od 8% do 16% w miesiącu, przy czym najwyższy udział miał miejsce w grudniu 2012 r. i wynosił odpowiednio 8% i 16%.

(dowód: akta kontroli str. 71 - 72)

W okresie objętym kontrolą najczęstszymi schorzeniami z jakim zgłaszali się pacjenci były choroby układu oddechowego (27%-54%), choroby układu krążenia (6%-12%) oraz urazy i skaleczenia (6%-11%). I tak, z chorobami układu oddechowego zgłosiło się łącznie 5.069 pacjentów, z chorobami układu krążenia 1395 pacjentów, natomiast z urazami i skaleczeniami 1372 pacjentów.

(dowód: akta kontroli str. 73 – 75)

W 2011 r. odnotowano 484 wezwania do pacjentów, w 2012 r. - 525 wezwań, natomiast w 2013 r. (do 31 maja) 258. Wezwania dotyczyły wyłącznie usług pielęgniarskich, lekarze nie uczestniczyli w wyjazdach, gdyż nie było takich zgłoszeń.

Wszystkim zgłaszającym się pacjentom udzielono świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej bez względu na miejsce ich zamieszkania. W dokumentacji świadczeniodawcy nie odnotowano przypadków odmowy udzielenia świadczeń NiSOZ. Nie wystąpiły przypadki odmowy ich udzielenia.

(dowód: akta kontroli str. 76)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

4. Ocena poprawności rozliczeń umów zawartych z LOW NFZ w Zielonej Górze na realizację świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

W okresie objętym kontrolą PCZ zawarło z OW NFZ dwie umowy o udzielanie świadczeń NiSOZ. Pierwszą umowę aneksowano 12 razy, przy czym zmiany dotyczyły m.in.: harmonogramu zasobów w zakresie personelu medycznego i sprzętu, planów rzeczowo-finansowych i wykazu podwykonawców, danych adresowych świadczeniodawcy, kwoty zobowiązania OW NFZ wobec szpitala

⁹ IV, VIII, XII. 2011 r. I, VI, IX, XII..2012 r. I, III, IV; V. 2013 r.

z tytułu realizacji umowy oraz wprowadzenia zasad i warunków wykonywania umowy zawartych w zarządzeniach Prezesa NFZ. W drugiej umowie, aneksem dostosowano jej treść do wymogów określonych przez Prezesa NFZ w zarządzeniu nr 21/2013/DSOZ¹⁰ regulujących zasady i warunki wykonywania umowy.

(dowód: akta kontroli str. 21-47)

Wysokość ryczałtu miesięcznego przeznaczanego na sfinansowanie świadczeń NiŚOZ była następująca: w 2011 r. – 63.730 zł¹¹, w 2012 r. – 63.730 zł, a w 2013 r. – 70.103 zł. Stanowiła ona iloczyn liczby osób zamieszkałych na obszarze zabezpieczenia NiŚOZ i miesięcznej stawki kapitacyjnej w wysokości 1,28 zł.¹²

(dowód: akta kontroli str. 77 - 78)

Świadczeniodawca terminowo¹³ przekazywał OW NFZ informacje o zrealizowanych świadczeniach za dany okres sprawozdawczy, tj. do 10 dnia następnego miesiąca, zgodnie z postanowieniami § 4 umów o udzielanie świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Informacje przekazywane były elektronicznie w formacie XML za pomocą programu RUM W1 v. 1.1.0.1672.

(dowód: akta kontroli str. 79 - 81)

OW NFZ dokonywał zapłaty należności z tytułu realizacji umowy w ustalonym przez PCZ terminie 14 dni od dnia wystawienia faktur.

(dowód: akta kontroli str. 82 - 86)

W badanym okresie świadczeniodawca został obciążony karą umowną w wysokości 560,82 zł, stanowiącą 0,2% kwoty zobowiązania określonego w umowie za okres od stycznia do kwietnia 2013 r., w związku ze stwierdzonymi przez OW NFZ rozbieżnościami pomiędzy stanem faktycznym, a postanowieniami umowy (vide pkt. 2.4 wystąpienia pokontrolnego) Ww. karę zapłacono w dniu 10 kwietnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 87, 90-99 i 204)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK¹⁴ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

¹⁰ Z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej.

¹¹ Stawka od marca 2011 r. Wcześniej obowiązywała stawka kapitacyjna – styczeń 56.210,74 zł, luty 56.406,60 zł.

¹² Stawkę 1,28 zł ustalono w sposób następujący: sumę rocznych stawek: świadczenia nocnej i świątecznej ambulatoryjnej opieki lekarskiej i pielęgniarstwa oraz nocnej i świątecznej wyjazdowej opieki lekarskiej i pielęgniarstwa w podstawowej opiece zdrowotnej, tj. 15,36 zł podzielono przez 12 miesięcy.

¹³ Jak wykazała analiza rozliczeń za okres styczeń 2011 - maj 2013 r.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Zielona Góra, dnia 10 lipca 2013 r.

Kontroler
główny specjalista kontroli państwowej
Zbigniew Demski

.....
podpis

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w
Zielonej Górze
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis